

---

18. Aksel Vilhelmson Johannesen (Indlæg)

Hr. præsident, ærede kolleger, kære nordiske venner. Vores demokrati er udfordret og udsat. Systematisk spredning af falske nyheder, misinformation og indfiltrering i den demokratiske proces af fremmede magter er desværre en realitet ved demokratiske valg. Vi er nødt til at tage dette meget alvorligt. Skal jeg være ærlig, har vi nu nået et kritisk punkt i vores kærlighedsaffære med sociale medier. Internettet har ellers længe været hyldet som en velsignelse for ytringsfriheden og demokratiet. Det har også været positivt. De sociale medier har hjulpet folk i hele verden med at kommunikere og sprede information uden om kanaler, der ellers er kontrolleret af magthaverne. Men de er også et nyttigt redskab at bruge for dem, der ikke har gode hensigter. Sociale medier gør, at vi kan udtrykke os, blive informeret og knytte relationer og opfordre til handling. Men det er præcis de samme egenskaber, som gør, at sociale medier spreder misinformation, splitter relationer og skaber vrede og forfølgelse.

I dag kan alle fabrikere misinformation let og hurtigt via de sociale medier. Hertil kommer, at nye økonomisk overkommelige og letanvendelige teknologier gør det muligt at fabrikere falske billeder og falsk lyd. Jeg mener, at vi må se disse forsøg på at påvirke vores demokratiske processer i en større sammenhæng. Den stærke spredning af misinformation er et symptom på et samfund under hastig udvikling med økonomisk usikkerhed, voksende ekstremisme og kulturelle forandringer. I sådanne samfund skaber misinformation grobund for sociale spændinger og mistro. Det har en dybt polariserende effekt og ødelægger det fundament, som nationale fællesskaber bygger på. Der er i dag ved at opstå en sandhedsrelativisme, hvor mennesker tilsyneladende er uenige om ikke alene, hvad vi tror på, og hvad vi mener er rigtigt og forkert, men om, hvad

---

der er selve sandheden og fakta. Og vi ved endnu ikke, hvordan det vil påvirke samfunds sammenhængskraft på længere sigt. Det er dog stor fare for, at vores befolkninger kan føle sig fremmedgjort og miste troen på demokratiet som menneskets ståsted.

Kære nordiske venner. Nu skal jeg ikke male virkeligheden alt for dystert, for jeg er optimistisk. Min optimisme bunder i den nordiske velinformerede offentlighed, vores inkluderende offentlige skolesystem, vores kritiske tænkning og tilgang, vores robuste offentlige debat og vores unikke public service-kultur. Vores demokrati hviler på en velinformeret offentlighed. Jeg er overbevist om, at de nordiske lande er de mest robuste til at håndtere den systematiske spredning af misinformation, men det kræver, at vi er opmærksomme på, at vi er nødt til at værne om og styrke de institutioner i samfundet, som skaber grobund for den velinformerede offentlighed. Vi kommer ikke langt med at spare og effektivisere os til bedre uddannelses- og public service-institutioner. Kvalitet koster og tager tid. Vi skal derfor holde fast i at investere langsigtet i uddannelse. Vi skal give vores borgere en digital dannelse, en kildekritisk tilgang og en stærk almenviden. Vi skal styrke vores offentlige debat og værne om vores public service-kultur, således at den kan være et bolværk imod både sandhedsrelativismen og vores egen politiske retorik.

Samtidig må vi have den højeste og bedste cybersikkerhed. Det kræver samarbejde, også mellem de nordiske lande. Jeg er overbevist om, at hvis vi står sammen og styrker det fundament, som en velinformeret nordisk offentlighed bygger på, så er vi godt rustet til at tage kampen op. Tak for opmærksomheden.

Opplýsingar

Ræðunúmer

18

Gerð

Indlæg

Notandi

[Aksel Vilhelmson Johannesen](#)

Speaker role

Færøernes lagmand

Dagsetning

30.10.18 15:13